

De kwetsbaarheid van het gezin

Tijdens de algemene audiëntie op 3 juni begon paus Franciscus met een reeks beschouwingen over problemen die gezinnen op hun pad vinden. Hij startte met armoede en een "cultuur van de Mammon" die geld boven het gezin plaatst.

10-6-2015

Dierbare broeders en zusters, goede dag!

Op de voorbije woensdagen hebben we nagedacht over het gezin en we gaan verder op dit thema, nadenken over het gezin. Vanaf vandaag beginnen onze catecheses met het nadenken over de kwetsbaarheid van het gezin, over de levensomstandigheden die het op de proef stellen. Het gezin kent veel problemen die het op de proef stellen.

Een van deze beproevingen is de armoede. We denken aan de vele gezinnen die de randen van de grootsteden bevolken, maar ook aan de plattelandsgebieden... Zoveel ellende, zoveel achteruitgang! En dan, om de toestand te verergeren, is er de oorlog. Oorlog is altijd een vreselijk iets. Zeker omdat hij de burgerbevolking en de gezinnen treft. Waarlijk, oorlog is de "moeder van alle armoede", oorlog verarmt het gezin, verslindt levens, zielen en

ook de heiligste en dierbaarste gevoelens.

Niettegenstaande dit alles, zijn er veel gezinnen die met waardigheid hun dagelijks leven trachten te leiden, dikwijls openlijk vertrouwend op de zegen van God. Dit voorbeeld moet onze onverschilligheid niet stimuleren, maar eerder onze schaamte vergroten over het feit dat er zoveel armoede is! Het is haast een wonder dat, ook in armoede, het gezin blijft ontstaan en zelfs - in de mate van zijn mogelijkheden - de bijzondere menselijkheid van zijn banden bewaart. Dit feit stoort de planners van de welvaart die gevoelens, voortplanting, gezinsbanden beschouwen als een gegeven van tweede orde voor de kwaliteit van het leven. Ze verstaan er niets van! We zouden daarentegen moeten knielen voor de gezinnen die een echte school van menselijkheid zijn

die de samenleving van de barbaarsheid redt.

Wat rest ons, inderdaad, als we toegeven aan de afpersing van keizer en mammon, van geweld en geld, en als we afzien van de gezinsgevoelens? Er zal slechts een nieuwe burgerlijke moraal komen, wanneer de verantwoordelijken voor het algemeen welzijn, de sociale verbondenheid zullen reorganiseren vertrekkend van de strijd tegen de perverse spiraal van gezin en armoede, die ons naar de afgrond voert.

De economie heeft zich vandaag vaak gespecialiseerd in het genieten van individuele welvaart, maar beoefent op grote schaal de uitbuiting van de gezinsbanden. Dat is een zware tegenspraak! De immense arbeid van het gezin wordt in de balansen natuurlijk niet opgenomen! Economie en politiek

zijn gierig met waarderingen in dit verband. En toch hebben de innerlijke vorming van een mens en de sociale doorstroming van gevoelens precies hier hun steunpunt. Neem je dat weg, dan stort alles in.

Het is niet alleen een zaak van brood. We hebben het over werk, over onderwijs, over gezondheid. Het is belangrijk dit goed te verstaan. We worden altijd erg ontroerd wanneer we beelden zien van ondervoede en zieke kinderen die ons uit zoveel streken van de wereld worden getoond. Terzelfdertijd ontroert ons ook de stralende blik van veel kinderen, zonder iets, in scholen van niets, wanneer ze met trots hun potlood en hun schrift tonen. En hoe ze met genegenheid opkijken naar hun onderwijzer of onderwijzeres! Echt, die kinderen weten dat een mens niet van brood alleen leeft! Ook gezinsgevoel is nodig; wanneer er

ellende is lijden de kinderen, omdat zij liefde willen, gezinsbanden.

Wij Christenen zouden altijd het meest nabij moeten zijn bij gezinnen die door armoede worden beproefd. Denkt even: jullie kennen allemaal iemand: een vader zonder werk, een moeder zonder werk...het gezin lijdt, de banden verzwakken. Dat is erg. Feitelijk *treft de sociale ellende het gezin en soms wordt het daardoor vernietigd*. Het gebrek aan of het verlies van werk, of de grote onzekerheid ervan wegen zwaar op het gezinsleven en zetten de relaties onder zware druk. De levensvoorwaarden in de minst bevoorrechte wijken, met problemen van woonst en vervoer en ook de vermindering van sociale dienstverlening op vlak van gezondheidszorg, onderwijs, veroorzaken bijkomende problemen. Bij deze materiële elementen komt nog de schade aan het gezin

berokkend door de schijn-
voorbeelden die door de massamedia
worden verspreid en die gebaseerd
zijn op consumisme, en op de cultus
van de schijn, beïnvloeden de sociaal
meer zwakke lagen van de bevolking
en verhogen de ontbinding van het
gezinsweefsel. Hoe de gezinnen
verzorgen, hoe het gevoel verzorgen,
als de ellende het gezin op de proef
stelt!

De Kerk is moeder en ze mag dit
drama van haar kinderen niet
vergeten. Ook zij moet arm zijn om
vruchtbaar te worden en aan zoveel
ellende een antwoord te bieden. Een
arme Kerk is een Kerk die gewild
eenvoud van levensstijl in praktijk
brengt - in haar eigen instellingen, in
de leefstijl van haar leden - om elke
scheidingsmuur, vooral tegenover de
armen, af te breken. Gebed en actie
zijn nodig. Laten we intens tot de
Heer bidden, dat Hij ons wakker
schudt, om onze christelijke

gezinnen voortrekkers te maken van deze noodzakelijke revolutie van de gezinsverbondenheid waaraan we nu zo'n behoefte hebben! Door deze gezinsverbondenheid is de Kerk, vanaf het begin, opgebouwd. En laten we niet vergeten dat het oordeel van de behoeftigen, van de kleinen en van de armen voorloper is van het oordeel van God (Mt. 25,31-46). Laten we dit nooit vergeten en laten we al het mogelijke doen om de gezinnen te helpen bij het overwinnen van de beproeving van armoede en ellende die de gevoelens en de familiebanden treffen. Ik zou nog eens de Bijbeltekst willen lezen die we aan het begin hebben gehoord en laat ieder van ons denken aan de gezinnen die door armoede en ellende worden beproefd, de Bijbel zegt het zo: "Mijn kind, neem van de hulpbehoevende niet weg wat hij nodig heeft om te leven, en laat hunkerende ogen niet wachten. Doe de hongerigen geen

pijn en verbitter geen mens die in nood is. Maak een verbitterd hart niet radeloos en laat de vrager niet op het gevraagde wachten. Wees niet weigerachtig tegenover een smekeling in nood en wend je gezicht niet af van de bedelaar. Wend je blik niet af van degene die vraagt en geef niemand reden om je te vervloeken" (Sir. 4,1-5a). Want dat is het wat de Heer zal doen - het Evangelie zegt dat - als we deze dingen niet doen.

Paus Franciscus

rkdocumenten.nl

.....

pdf | Document automatisch
aangemaakt door [https://
dev.opusdei.org/nl-nl/article/de-
kwetsbaarheid-van-het-gezin/](https://dev.opusdei.org/nl-nl/article/de-kwetsbaarheid-van-het-gezin/) (9-8-2025)